

Comisia de soluționare a contestațiilor la evaluarea pentru Secția I civilă

RAPORT DE SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIEI LA EVALUARE FORMULATE DE CANDIDATUL CU NUMĂR DE COD 1035

Întocmit în temeiul art. 24 alin. (4) din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 74/2012, cu modificările și completările ulterioare, privind punctajul stabilit prin raportul de evaluare a hotărârilor judecătorești, sau, după caz, a celorlalte acte întocmite de:

CANDIDAT: COD 1035

Contestația formulată de candidatul cu număr de cod 1035 urmează a fi admisă, pentru următoarele considerente:

Candidatul cu număr de cod 1035 a formulat contestație cu privire la trei indicatori, și anume: a) *Capacitate de analiză și sinteză*; b) *Coerența în exprimare*; c) *Argumentația din punct de vedere al clarității și logicii*.

a) *Capacitate de analiză și sinteză.*

La indicatorul *Capacitate de analiză și sinteză* candidatul arată că, depunctarea sa pentru preluarea terminologiei folosite de părți nu se circumscrie acestui criteriu de evaluare și a avut drept consecință o dublă penalizare a acestuia, același aspect conducând la diminuarea punctajului acordat de comisia de evaluare în analiza criteriului „coerență în exprimare”.

De asemenea, a susținut că argumentarea soluțiilor pronunțate este întotdeauna structurată prin marcarea subproblemelor în cadrul prezentării algoritmului judiciar cu puncte și subpuncte sau prin folosirea stilului cursiv pentru a fi vizibile, astfel încât, cititorul poate cu ușurință să le urmărească, respectiv că, optează pentru motivări complexe doar în situațiile în care este necesar ca părțile să înțeleagă regulile de drept a căror aplicare a condus la soluția respectivă. A arătat contestatorul, că aprecierea comisiei de evaluare este în contradicție cu constatarea acestei comisii, referitoare la criteriul „coerenței în exprimare”, în care s-a reținut că judecătorul are capacitatea de a elabora hotărâri complexe.

Contrar susținerilor candidatului, comisia de evaluare nu a procedat la depunctarea acestuia ca urmare a constatării că în cuprinsul hotărârilor ar fi fost preluată terminologia juridică utilizată neadecvat de părți, în realitate, cele două exemple (hotărârile nr. 1 și 9 selectate de comisie) vizând modalitatea în care judecătorul a înțeles să prezinte propriile sale argumente, în cuprinsul hotărârilor evaluate.

Întrucât, soluționarea contestației trebuie raportată la motivele care o susțin, potrivit art. 24 alin. (4) din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de

promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 74/2012, cu modificările și completările ulterioare, această critică urmează a fi respinsă.

Critica vizând faptul că motivările complexe sunt justificate de modalitatea în care părțile au înțeles să argumenteze criticile sau de necesitatea facilitării înțelegerii regulilor de drept aplicabile cauzelor soluționate, în cadrul prezentării algoritmului judiciar, fiind marcate corespunzător problemele de drept analizate, nu are aptitudinea de a justifica reevaluarea punctajului acordat de comisia de evaluare.

Întrucât, la evaluarea capacității de analiză și sinteză, se are în vedere capacitatea candidatului de a examina chestiunile esențiale ale cauzei și de a le reflecta în motivare, pentru a oferi claritate raționamentului juridic care fundamentează soluția, procedând la examinarea hotărârilor pronunțate de candidat, comisia de soluționare a contestațiilor constată că, observațiile critice ale comisiei de evaluare, referitoare la hotărârile nr. 4 și nr. 23, selectate de comisie, se confirmă.

Prin urmare, comisia de soluționare a contestațiilor constată că deficiențele reținute de comisia de evaluare sunt întemeiate și au ca fundament exemple concludente.

În ceea ce privește, însă, celelalte critici, subsumate acestui criteriu de evaluare, comisia de soluționare a contestațiilor constată că sunt fondate.

În urma analizei efectuate, comisia de soluționare a contestațiilor constată că punctajul acordat de comisia de evaluare cu privire la acest criteriu este inferior celui care, în opinia acestei comisii, reflectă capacitatea reală de sinteză și analiză a candidatului.

Din perspectiva criteriului analizat, ca notă generală, comisia de evaluare a reținut că ansamblul lucrărilor candidatului relevă o bună capacitate de analiză și sinteză, astfel încât studierea hotărârilor să permită ca aspectele relevante pentru judecarea cauzei să poată fi identificate și „reținute în memorie de către cititorul fără pregătire juridică”, „motivele de apel și recurs sunt analizate într-o succesiune logică accesibilă cititorului, care este în măsură să identifice schema rațională pe baza căreia s-a pronunțat instanța, judecătorul prezentând aspectele esențiale care conturează problemele de procedură sau de drept substanțial, ceea ce permite înțelegerea fără dificultăți a raționamentului instanței”.

Chiar dacă unele lucrări relevă o utilizare inadecvată a terminologiei juridice, aptă să afecteze calitativ capacitatea de analiză a candidatului, din analiza lucrărilor candidatului rezultă că aceasta este circumscrisă exclusiv descrierii teoretice a sferei motivelor de recurs, astfel cum acestea sunt reglementate de art. 488 din noul Cod de procedură civilă sau de art. 304 din Codul de procedură civilă de la 1865, această modalitate de redactare fiind întotdeauna urmată de o analiză aplicată și coerentă a argumentelor expuse de părțile litigului.

Distinct de acest aspect, această constatare nu are o pondere semnificativă în ansamblul evaluării presupuse de acest criteriu, întrucât majoritatea lucrărilor evaluate relevă o prezentare adecvată atât a criticilor supuse analizei, cât și a argumentelor care justifică soluțiile pronunțate, care permite înțelegerea raționamentului logico-juridic de către cititorii neavizați, așa cum, de altfel, a reținut și comisia de evaluare în analiza criteriului „coerență în exprimare”.

Astfel, ca regulă, considerentele hotărârilor evaluate sunt corespunzătoare standardelor de analiză și sinteză specifice actelor jurisdicționale, fiind accesibile și celor fără pregătire juridică, răspunzând criteriului de a prezenta și evalua totalitatea motivelor din calea de atac într-o manieră logică, clară, sintetică, în succesiunea impusă de coerența raționamentului judiciar, cu referire substanțială la situația de fapt reținută, la normele de drept incidente și la modalitatea concretă de aplicare a acestora în spețele analizate.

Având în vedere toate aceste argumente, comisia de soluționare a contestațiilor apreciază că acest candidat a fost depunctat în mod excesiv, întrucât capacitatea foarte bună

de analiză a candidatului și modalitatea minuțioasă de construire a raționamentului judiciar în fiecare cauză nu pot fi ignorate.

În consecință, se va majora punctajul acordat pentru acest criteriu candidatului cu număr de cod 1035 la **14 puncte**.

b) Coerență în exprimare.

Referitor la acest criteriu, candidatul cunumăr de cod 1035 a contestat punctajul acordat de comisia de evaluare, arătând raportat la aprecierea critică a acestei comisii relativă la utilizarea neadecvată a terminologiei juridice, în raport de modul în care judecătorul structurează raționamentul judiciar, că analiza criticilor nu ar trebui să ridice, în mod normal o problemă de identificare a obiectului analizei, respectiv că, depunctarea sa pentru omisiunea de a furniza concluzia raționamentului judiciar cu privire la caracterul fondat sau nefondat al criticilor analizate nu ține conceptual de acest criteriu de evaluare, ci de criteriul „argumentație din punctul de vedere al clarității și logicii”.

În opinia candidatului, acesta a fost, în acest caz, dublu penalizat pentru aceleași omisiuni, reținute atât la criteriul „coerență în exprimare”, cât și la criteriul „argumentație din punctul de vedere al clarității și logicii”, ceea ce nu respectă cerința proporționalității.

În ceea ce privește prima critică, comisia de soluționare a contestațiilor achiesează la constatările și concluziile comisiei de evaluare.

Deficiențele la acest indicator au fost constatate în mod corect de comisia de evaluare (exemplificate cu hotărârile nr. 1 și 9, selectate de comisie), unele dintre deciziile evaluate fiind caracterizate de includerea unor considerente teoretice lipsite de claritate și concizie, în ceea ce privește obiectul analizei realizate, simplul dezacord al candidatului față de concluzia și argumentele comisiei de evaluare în susținerea punctajului acordat la acest criteriu neputând constitui un motiv de admitere a contestației sale, având în vedere că și prezenta comisie, a constatat, pe baza propriilor examinări, corectitudinea celor consemnate în raportul de evaluare.

Contrar susținerilor candidatului, comisia de soluționare a contestațiilor reține că hotărârea judecătorească se evaluează în ansamblul său, astfel încât, identificarea acestor neclarități în cuprinsul hotărârilor este de natură a afecta coerența acestora și a atrage depunctarea la acest indicator.

Critica vizând faptul că lipsa de coerență ca efect al omisiunii candidatului de a prezenta concluzia referitoare la caracterul fondat sau nu al criticilor analizate, imputată contestatorului ar fi circumscrisă unui alt criteriu de evaluare, respectiv celui ce vizează argumentația din punctul de vedere al clarității și al logicii, este, însă, fondată, de vreme ce, acest criteriu de evaluare are în vedere acele deficiențe care au aptitudinea de a denatura conținutul ideii juridice pe care își propune să o transmită redactorul hotărârii judecătorești respective, cu efectul de alterare a clarității mesajului frazei sau propoziției respective.

Comisia de soluționare a contestațiilor reține, în urma efectuării propriei analize, că exemplele reținute de comisia de evaluare (hotărârile nr. 5, 12, 16, 23, selectate de comisie) nu relevă omisiunea candidatului de a prezenta coerent raționamentul judiciar, ci de a realiza o demonstrație juridică logică, aptă să justifice, subsecvent fiecărei critici analizate, soluția finală adoptată în privința căii de atac analizate.

De altfel, așa cum se arată în motivarea contestației, aceleași aspecte au constituit fundamentul depunctării candidatului în analiza criteriului *c) Argumentația din punct de vedere al clarității și logicii*.

Raportat la toate aceste considerente, reținând, totodată, că deficiențele constatate nu au condus la o stabilire proporțională a punctajului acordat candidatului pentru criteriul enunțat, raportat la ponderea nesemnificativă a omisiunilor relevate de hotărârile menționate

cu titlu exemplificativ, în ansamblul evaluării presupuse de acest criteriu, comisia de soluționare a contestațiilor apreciază că se impune majorarea punctajului acordat acestui candidat la **14 puncte**.

c) Argumentația din punct de vedere al clarității și logicii.

La indicatorul „Argumentația din punct de vedere al clarității și logicii”, candidatul a contestat aprecierile inserate în raportul de evaluare sub acest aspect, solicitând a se constata că hotărârile supuse evaluării respectă tehnica de redactare a hotărârilor judecătorești, în sensul că, deși în cuprinsul hotărârii menționate, cu titlu de exemplu, de către comisia de evaluare, nu a arătat motivul de apel analizat, obiectul criticii se deduce din modalitatea de redactare a argumentelor și utilizarea sintagmelor, „este adevărat că”, „este principial corect că”, „de principiu”, care sunt uzuale.

Candidatul a arătat, în referire la aprecierea comisiei de evaluare în sensul că a omis, în unele lucrări, să prezinte concluzia logică a raționamentului cu privire la caracterul fondat sau nu al criticilor analizate, că acesta este tiparul pe care îl utilizează, în redactarea hotărârilor, în ipotezele în care, în recurs, sunt invocate atât motive de fapt, cât și motive de drept, susținând că s-a omis a se proceda la verificarea întregului raționament expus, ignorându-se că argumentele prezentate subsecvent paragrafului citat de comisia de evaluare, relevau inadmisibilitatea formulării unor critici de netemeinicie în recurs.

Comisia de soluționare a contestațiilor constată că se verifică întocmai deficiențele reținute de comisia de evaluare la acest indicator, și anume că, în cuprinsul hotărârilor evaluate, nu se realizează întotdeauna demonstrații logice, care să susțină motivarea soluțiilor pronunțate (hotărârea nr. 28, selectată de comisie, menționată în raportul de evaluare cu titlu exemplificativ, fiind edificatoare în ceea ce privește aspectele imputate candidatului, vizând faptul că se prezintă în partea expozitivă a hotărârii criticile deduse analizei, fără a se realiza explicit o legătură logică cu argumentația proprie expusă ulterior, în structurarea raționamentului judiciar, ceea ce este de natură să îngreuneze înțelegerea raționamentului).

Nici aspectele imputate comisiei de evaluare în sensul că nu s-ar fi raportat la toate argumentele care au fundamentat raționamentul judiciar al candidatului, nu justifică reevaluarea punctajului acordat contestatorului.

Procedând la realizarea propriei evaluări a hotărârilor candidatului, comisia de soluționare a contestațiilor, constată că exemplele menționate în raportul de evaluare au relevat modul în care deficiențele constatate prin prisma acestui criteriu au afectat structura logică a raționamentului jurisdicțional, în cuprinsul hotărârilor menționate exemplificativ, candidatul omițând să prezinte concluzia sa în privința caracterului fondat sau nu al criticilor deduse analizei. Așadar, nu a fost realizată o demonstrație juridică logică, aptă să justifice, subsecvent fiecărei critici analizate, soluția finală adoptată în privința căii de atac analizate.

Explicitarea de către candidat a opțiunii de a utiliza, în anumite situații, un anumit tipar al structurii hotărârii, pentru a evidenția incidența unor critici de netemeinicie, inadmisibile în recurs, nu înlătură observațiile critice ale comisiei de evaluare.

Analiza hotărârilor menționate cu titlu exemplificativ în raportul de evaluare (nr.5, nr. 12, nr. 16, selectate de comisie) relevă omisiunea candidatului de a formula concluzia sa finală asupra în privința criticilor deduse judecății în recurs, în cauzele soluționate, critici în privința cărora candidatul nu a apreciat că vizează aspecte de netemeinicie și, în consecință, că exced controlului instanței de recurs. Aceeași situație se regăsește și în hotărârea nr. 23 selectată de comisie, care prezintă, însă, particularitatea invocată de candidat, în sensul că, anumite critici deduse analizei, au fost, într-adevăr, calificate ca fiind aspecte de netemeinicie, caz în care rămânea în sarcina judecătorului să insereze, în considerente, concluzia sa asupra caracterului fondat/nefondat al aspectelor de nelegalitate verificate.

Se constată că, în privința acestui criteriu, candidatul nu mai susține alte motive, astfel încât rămân valabile toate celelalte constatări ale comisiei de evaluare din perspectiva acestui criteriu, întrucât se confirmă.

Prin urmare, având în vedere cele anterior redate, comisia de soluționare a contestațiilor va menține punctajul acordat de comisia de evaluare la acest indicator, **de 12 puncte.**

Pentru aceste considerente, se va admite contestația formulată de candidatul cu număr de cod 1035.

În urma aditerii contestației, punctajul total acordat candidatului cu număr de cod 1035 este de 45 de puncte (14+14+12+5).

Data: 17.12.2021

Comisia de soluționare a contestațiilor la evaluare pentru Secția I civilă:

Președinte comisie

Membru comisie

Membru comisie
